

1. Szczątki ludzkie pochodzące z badań archeologicznych jako archiwa informacji.

Niniejszy projekt proponuje zastosowanie nowoczesnych metod analitycznych w celu wydobycia istotnych informacji ze szczątków ludzkich oraz przedmiotów, które wraz z nimi zostały złożone do grobów. Analizom tym poddane zostaną mumie oraz szkielety ludzkie odkryte w czasie badań archeologicznych prowadzonych na pustynnym stanowisku Cerro Colorado, położonym na andyjskim oceanicznym wybrzeżu w Peru. Postawiona zostaje następująca hipoteza:

W szczątkach ludzkich odkrytych na stanowisku Cerro Colorado zachowały się informacje pozwalające na odtworzenie biografii osób tam pochowanych. Badając te szczątki za pomocą nowoczesnych metod analitycznych można pozyskać istotne dane na temat absolutnego wieku, pochodzenia, diety, chorób, zwyczajów pogrzebowych, przyczyn śmierci oraz technik mumifikacji. Poznanie „biografii” każdego ze zmarłych wybranych do proponowanych studiów umożliwi częściowe przynajmniej rozpoznanie elementów kultury duchowej jak religia, światopogląd, pojmowanie ciała i osobowości w obrębie badanej społeczności, a także rozpoznanie relacji jakie dana osoba utrzymywała z innymi jej członkami. Pozwoli również zbadać, w jaki sposób środowisko wpływało na życie każdej z tych osób.

Wnioskodawca wychodzi zatem z założenia, że szczątki ludzkie znajdujące w grobach jakiegokolwiek kultury stanowią archiwum zawierające zestaw istotnych informacji zapisanych w tych szczątkach za życia oraz po śmierci. Umiejętne zastosowanie odpowiednich metod badawczych może pozwolić na wydobycie tych informacji, dzięki czemu możliwe jest częściowe odtworzenie biografii każdego z badanych zmarłych i dalsze wykorzystanie tych danych do studiowania zwyczajów pogrzebowych, organizacji socjopolitycznej a także kultury duchowej istniejących w danej społeczności.

2. Kultura Chancay

Mianem archeologicznej kultury Chancay określa się społeczeństwa, które zamieszkiwały środkowe i dolne części dolin rzek Huaura i Chancay, jak również oceaniczne wybrzeże sąsiadujące z nimi. Obecnie obszar ten znajduje się w granicach Peru, w odległości (w zależności od stanowiska) 40 – 160 km na północ od stolicy kraju Limy. Ludność Chancay żyła zarówno w obrębie niewielkich wsi i miasteczek, jak i wielkich (ponad 200 ha) proto – miastach, w obrębie których można znaleźć dziś ruiny monumentalnych budowli – pałaców, świątyń oraz warsztatów. Nie wiadomo na razie, czy ludzie ci funkcjonowali w ramach jednego czy wielu państw. Niestety, kultura ta jest bardzo słabo poznana, badana bowiem była tylko przez kilku archeologów, z których najważniejsi to polski archeolog i geolog Andrzej Krzanowski oraz peruwiański archeolog Pieter van Dalen. Wiadomo, że istniała ona gdzieś pomiędzy 700/900 i 1570 r. n.e. Ta ostatnia data wyznaczona jest przez przymusowe przesiedlenia Indian przeprowadzone 40 lat po najeździe konkwistadorów hiszpańskich, którzy zniszczyli rządzące wówczas całym Andami Środkowymi państwo Inków. Wiadomo również, że ludność Chancay produkowała wysokiej jakości naczynia ceramiczne i tkaniny. Te i inne artefakty składano do grobów ze zmarłymi, w wyniku czego już w XIX wieku rozpoczęły się zakrojone na szeroką skalę wykopaliska rabunkowe, prowadzone na zlecenie bogatych podróżników przybywających do Peru z Ameryki Północnej i Europy. W rezultacie obecnie niemal wszystkie cmentarzyska Chancay są wyrabowane.

3. Stanowisko Cerro Colorado i jego znaczenie dla studiów nad prekolumbijskimi ludami peruwiańskimi.

Stanowisko Cerro Colorado znajduje się w dolnej części doliny Huaura, w odległości kilku km od oceanu. W 2014 i 2015 roku prowadzone były tam archeologiczne badania ratunkowe związane z budową wodociągu mającego zapewnić wodę mieszkańcom miasteczka Santa Maria, które pokrywa dziś teren stanowiska. W trakcie badań po raz pierwszy w naukowy sposób przekopano ponad 3000 grobów należących do kultury Chancay. W grobach tych odkryto zarówno mumie, jak i szkielety, a także dużą ilość wyposażenia grobowego. Niestety, na terenie Ameryki Południowej nie istnieją jak na razie wyspecjalizowane laboratoria, które mogłyby zająć się badaniem wieku kalendarzowego a także innymi analizami, które mają być przeprowadzone w ramach niniejszego projektu – badaniem diety, pochodzenia i składu chemicznego tkanek ludzkich. Dlatego też wnioskodawca chce przeprowadzić te badania w Polsce, rezultaty zaś pozwolą zrozumieć to, kim byli i jak postrzegali świat ludzie tworzący badaną kulturę.